

Цѣни.
За абориране на вѣстника:
За година . . . . . 10 л.
6 мѣсѧца . . . . . 6 л.
въ странство за година 15 л.
стара брой . . . . . 50 ст.
За обявленията:
1) Въ единъ отъѣбъ:
На 4 стр. за ціцер. редъ 20 ст.
" 1 стр. " " 1 л.
" другиятъ стр. " - 50 ст.
2) Въ два отъѣба:
На 4 стр. за ціцер. редъ - 50 ст.
" 1 " " 2 л.
За срочни (шестмесечни или годинни) обявления съ правилъ
важни отстъпки.
АБОРИМАНЕНТЪ ВЪ ПРЕДПЛАТА
Записването на нови аборири става
всекога отъ началото на мѣсѣца

ЧЕРНОМОРЕ

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСНИКЪ

"Всичките права на свободата сѫ основани на правдата; затѣй търпката длъжност на свободата е да защищава правдата".

Единъ брой 20 ст.

Всеки аборири има право да си достави загубения брой, но току следъ
получаването на следующия брой. Инакъ, следъ туй време, плаща като за
стара брой, и то ако има.

Редакторъ-Издателъ

П. БОБЧЕВСКИЙ

Редакцията е възела за правило да не използва никакви поръчки, които
но сѫ придвижени съ стойността.
За обявленията се плаща следъ първото публикуване.

Единъ брой 20 ст.

ПЪРВА САПУНЕНА ФАБРИКА

на

ХРИСТО ИВ. РИЗОВЪ

ВАРНА-БУРГАЗЪ,

наградена съ ЗЛАТНА медаль на Първото Българско
Земедѣлческо-Промишлено Изложение въ Пловдивъ.
Произвежда въ голѣми количества разни добри каче-
ства „Критски“ („Гиритски“) сапунъ. — Продажните
Цѣни НАИ-УМЪРЕНІ.

ГЛАВНИТЕ СКЛАДОВЕ на фабrikата сѫ въ Варна
и Бургазъ.

3—391—2

МИХАИЛЪ ИВ. ЖЕКОВЪ

Извѣствия своите роднини, приятели и познайници, че по домашни причини
не ще приема визитъ на именния си денъ,
8-и Ноемврий н. г.

ПОЛИТИЧЕСКИЙ ПРѢГЛЕДЪ.

Ромънски вѣстникъ „La Patrie“ дава
първа статия подъ заглавие „Симп-
томитъ“, която намираме за неподобно
да представимъ на читателите си:

„Князъ Бисмаркъ, каза рѣчениетъ
вѣстникъ, въ своя скорошнѣйшъ разговоръ
съ единъ отъ редакторите на „Neuste
Nachrichten“ отъ Лайпцигъ, казва, че
неминуемата европейска война, въ която
цѣль съѣтъ се приготвява, нѣма да
стане по-рано отъ истичаването на три
или четири години, понеже Россия има-
ла нужда отъ извѣстно време за да до-
пиши въоружаването си. Нека се на-
дѣваме, че това предсказание ще се сбѫд-
не; нека даже да бѫдемъ оптимисти и
да предположимъ, че периодътъ на мира
ще бѫде продълженъ нѣколко години
по-вѣче отъ срока, който му е опредѣ-
милъ Германскитъ бивши канцлеръ.

„Въ това време, обаче, не трѣбва ни-
какъ да засиваме върху тѣзи надѣжди;
напротивъ, съ най-голѣмо вниманie трѣб-
ва да съѣдаме открыто или потаено
работене, което, приготвява-катаклиз-
мътъ, да не оставяме да ни отѣгнеци
кой знакъ отъ това, че се вѣрши за сму-
щаване на европейския миръ, прѣдъ-
видъ на бѫдѫщата война.

„Така, като прѣтърсваме вѣстниците
и дешепитъ на тѣзи послѣдни дни, може
да се събре единъ доволно голѣмъ сної
отъ значения, на които ний намѣкваме.

„На първо място трѣбва да туримъ
депешата, която получихме тѣзи дни, и
които извѣствява, че споредъ вѣстника
„Le Matin“, единъ прѣдварителенъ дѣло-
воръ за Френско-Руски съюзъ, въ който
дѣкои легки измѣнения били въведени
отъ Россия, билъ подписанъ министъръ
София. Истина е, че не за първи пътъ
новината за подписването на единъ
Френско-Руски съюзъ е била пустнѣта,
безъ обаче фактътъ да е билъ подтвърденъ.
Обаче този пътъ трѣбва да се вземе въ
вниманie, че „Le Matin“ види се да има
често прѣвъходни источници за свѣдѣ-
нія и че много пъти той е публику-
валъ открытия, които, опровергавани въ
началото, сѫ се оказвали отпослѣдъ
всюжно вѣрни.

„Не трѣбва да се забравя тѣй сѫщо
това многозначущъ фактъ, че въ това
време, освѣнь г-нъ Гирсъ, който се
лѣчи въ Франция, мнозина отъ велики-
тъ руски князове живѣятъ въ Парижъ,
и поддържатъ ежедневни сношения съ
г-нъ Карно и съ официалния френски съѣтъ.
Между други и велики князъ Влади-
мѣръ, любимъ братъ и довѣреникъ
на Царя, живѣе и се върти въ Париж-
ското общество. Въ хотелъ Континентъ
на улицата Кастильонъ, гдѣто той живѣ-
е, има цѣлии върволови отъ официални
лица и отъ приятели на Россия, и при-
лича да прѣставлява едно отдавление
отъ Министерството на Външната дѣла
отъ Петербургъ.

„Може да се забѣлѣжи така сѫщо, че
руsskий печатъ, който по едно време
третираше Франция доста кавалерски, и
отговаряше по единъ доста грубъ на-
чинъ на статията на „Figaro“, която каза-
ваше, че ухажването доволно е трайало
и че въече време да се подпише единъ
браченъ контрактъ, въ приличната и
дѣлжна форма, — може да се забѣлѣжи,
казваме, че рускиятъ печатъ, бѣзъ даже да
исключаваме буйния „Гражданъ“, е ста-
нълъ, отъ иѣкое време, извѣредно лю-
безенъ спрямо Франция.

„Прочее, ний никакъ не бихме се уди-
вили, ако новината на „Le Matin“ се по-
твърди.

„Отъ друга страна, може да се забѣлѣ-
жи, че въ послѣдното време Россия е
извѣла отъ външното бездѣствие,
които ти се приструваше, че варди кѣмъ
источникъ работи.

„Знахъ се скорошнитъ буйни поти,
които г-нъ Шишковъ отправи на Портата,
и на великите сили по поводъ приема-
нето на Стамболова отъ Султана.

„Прѣдъ нѣколко дни извѣствяхъ
за нови постъпки на Россия въ Цар-
градъ, имѣющи за цѣль да спечелятъ
свободното минаване прѣвътъ тѣснинъ
на руската доброволна флота.

„Най-послѣдъ, английскитъ вѣстници
дохаждатъ да потвѣрдятъ, че г-нъ де Нес-
лидовъ още веднѣжъ просилъ Портата
да заплати заклѣфилътъ сроконе отъ во-
енната контрибуция, въпросъ, съ който
Россия си служи като съ Демократъ
мечъ, увисналъ надъ главата на Султана.

„И сега, открило се е, че властите
ътъ на правовѣрнѣтъ билъ заобиколенъ,
даже въ двореца си, отъ руски шпиони.
Арестуванъ билъ на послѣдното Маврогени
Паша, частенъ докторъ на Абдулъ Ха-
мидъ II, който поддържалъ постоянни
спошения съ Руското посолство и мрѣ-
давалъ ежедневни рапорти върху всичко-

го става въ Иаджъ-Кьопъкъ и при Ви-
ската Портъ.

„Всичко това сѫ симптоми доста обез-
покители, защо езнатавать, че Рос-
сия не прѣстива нито на минута своята
работка въ Источния въпросъ.

„Цолитически европейски съѣтъ,
съѣрива „La Patrie“, не може да стои хлад-
нокрѣвътъ къмъ това, и ний ромжитъ,
които сме заинтересувани най-много въ
този въпросъ, трѣбва да съѣдаме това
съ най-голѣмо внимание“.

НОВИЙ ПРѢДСЪДАТЕЛЬ НА СЪЕДИНЕНИ- ТЪ ДЪРЖАВИ.

Избирането на Клевеландъ за прѣ-
дсъдателъ на Съединенитѣ Държави въ
Америка е за сега фактъ отъ най-общъ
интересъ, който занимава образования
съѣтъ, и то по-вече по икономическа, отъ
която политически причини.

Крайно протекционистъчески лу-
достъ, които въ тѣзи послѣдни години
взиматъ надмошне въ Европа и въ Аме-
рика, за прѣда и безспокойствие на всички,
бѣхъ стигнали до най-високата точка на
напряжение въ Съединенитѣ Държави.
Гдѣто послѣдниятъ митнически законъ
бѣхъ надмѣхан до толкова съ крайнос-
тѣ на протекционистъчески теории,
които може да се прѣдполага, че ще
бѫдемъ принудени да се повърнемъ въ
варварските времена на человѣчеството.

Интересътъ на малко души милио-
ни бѣхъ намѣрили възможностъ да за-
тѣмнектъ интереситъ на народъ, а аме-
риканскитъ народъ като да бѣше забра-
вилъ своите велики традиции и като
че ли бѣше вѣче не способенъ да се вдъх-
нува отъ ново великолѣпно икономическо
бѫдѫще, на което му даватъ право не
тогъдъ призовъ дѣлъбоки демократически чувства.

Слѣдствието отъ тѣзи мѣрки бѣхъ
много врѣдни за старата Европа, гдѣто
примѣрътъ на Американските Държави,
уличиша тѣлпите да слѣдватъ слѣпо
течението, произведено отъ нѣколко его-
исти, които, само да спечелятъ нѣщо по-
вече, играятъ си и не зачитатъ и най-
свѣщениетъ права на работниците.

Но днес реакцията е твѣрдѣ силна
въ Съединенитѣ Държави, гдѣто демо-
кратическата партия, която се бори про-
тивъ протекционистъчески прѣувѣ-
личения, се е утвѣрдила съ великолѣпната
побѣда на Клевеландъ и съ падането
на Харисона. Реакцията е твѣрдѣ силна,
и ний ще присѫствува въ скоро врѣ-
ме, на отмѣняването на послѣдниятъ
митнически законъ на Съединенитѣ Дър-
жави, съ които, Държави, европейската
търговия ще почне отъ ново своята
широка дѣятелностъ.

ГРѢДСКО-УЧИЛИЩНИЙ ВЪПРОСЪ

Слѣдъ дѣлъ и разни прѣпирни и
тѣлкавания, спорътъ за езика въ грѣдъ-
съчицъ е врѣменно разрешенъ, види
се. Въ „Свобода“ приема въ колониитъ
си, безъ коментарии въ политически си
отдѣлъ, слѣдътъ съѣдаме, които е
било направено отъ София телеграфи-
чески до Виенския, Neue Freie Presse“:

„Грѣдъско-българската училищна споръ
е получилъ едно прѣвъръзко разрешение.
Постановоено е да не се измѣнява въ лицо
закона, съ който всички български граж-
дани се задължаватъ къмъ първоначално
то образование въ български язикъ. Обаче,
този законъ, въ общини, гдѣто има грѣдъ-
ско большинство, ще се упражни по благо
и не ще се тури въ дѣятелство по-рано отъ
мѣсяцъ Септемврий 1893 год. Въ мѣрданици-

АДРЕСЪ:

За имена, статии и рѣкописи:
До Редакцията.
за пари (въ болоне и вѣлики).
До П. Бобчевски.

РЕДАКЦИЯТА И АДМИНИСТРАЦИЯТА
се помещава въ Домъ Бобчевски,
въ 335, срѣзу Централната
градска градина.

Редакцията не отговаря за
заявления на публични
и свѣти писма и съобщения, които
са от специални и
дописници.

Неупотребенътъ рѣкописъ
се кръщатъ, ако се платятъ
пощенските разноски.

Неплатени писма не се
приематъ.

Единъ брой 20 ст.

тѣ крѣдите се наѣдватъ, че съ това ще
удоблегвортъ живуещъ въ България
грѣди, ако не грѣдското правительство. Въ
този случай грѣди не могатъ да се
надвигнатъ на повече вѣцо, защо дали
които отстъпки не могатъ се направятъ, безъ
да се поврѣдятъ авторитетъ на правител-
ството предъ българския народъ. Трѣбва
да се забѣлѣжи, че по този въпросъ, че
потатъ на Грѣди не е принесъ полза, а
само врѣда на живуещъ въ България
грѣди.

Курсиранътъ еж-наши. И памъ не
ни се иска да коментираме туй съобщен-
ние, толковъ поете, че доволно писахме
върху отстъпките и разбира се, какво
бихме казали също по единъ вѣцъ, кътъ
е измѣненъ въ сила отъ извѣстна
дата. Но това разрѣшение на спора дава
възможностъ да се мисли тѣй; ще се чака,
може би, думата на законодателна
сесия отъ другъ изборъ (а изборътъ сѫ
идущето лѣто), за да не се поставя на
сѫщата, издавща закона, сесия такъвъ
въпросъ. Въ такъвъ случаѣ, правитель-
ството поставя работата тѣй, че отъ
национално честолюбие и въ благороди-
виде да чака българинътъ измѣчаливо
окончателното разрешение съдбата на чл.
10 отъ извѣстния законъ. Ний, обаче,
имаме съвѣтъ особено мнѣніе: кога да
е, този споръ има да се разрѣши рѣвъско,
като съ брадва да се отвѣчи, убило, на
една, било на друга страна, измѣчаливо
благородиумия и дипломатия не ще по-
могнатъ, защото спорътъ е между бъл-
гари и грѣди. На скоро ще дадемъ на
такътъ случаѣ си мнѣніе за споредливото
и достойното разрешение на този споръ, безъ
сѫображеніе отъ закона.

ЗАКОНЪТЪ ЗА АДВОКАТИТЪ:

Че законътъ за адвокатитъ не е по-
нуждитъ на тогоя, за който се съзададе,
— служи твѣрдѣ наглѣдно фактъ, че
откакъ е законъ не останъ ни вѣстникъ,
ни хора, ни законодателна сесия бѣв

населението да защищава правилно и достойно законните си права предъ съдилищата. Щомъ исхождаме отъ тъзи вътрешни точки, очевидно е, че не сме объръ за конъ за адвокатите.

а бъде адвокатъ добъръ и чес-
както е общото желание,—не може
да се постигне съ цензъ за многогодиш-
на практика у насъ. Истина е, че колко-
то човѣкъ по-дълго врѣме практикува
едно занятие, толкова по-добрѣ го изуч-
ва и бива иещъ, но у насъ съсѣмъ не
е тъй. Ето, на основание на сѫществую-
щия вече законъ, глѣдаме адвокати, кои-
то прѣди закона се срамувахъ и не се
рѣшавахъ да се назоватъ адвокати, а
само законъ ги крѣсти; имаме адвокати
10 - 12 годишни (4 пъти повече отъ
колкото законъ иска), които не раз-
бираятъ и сега работата си, та чуждийтъ
интересъ отива по дявола: прѣди вѣщо
единъ мѣсецъ единъ адвокатъ написалъ
нѣкому-си прошение за сѫдъ, но било
върнжто, защото не се разбирало какво
иска! Другъ единъ написалъ кассацион-
на жалба и ѝ мотивиралъ съ въпроси
чисто отъ сѫществото на дѣлото и даже
прѣложилъ рѣшителна клѣтва! И чо-
вѣкътъ плаща депозити и разноски и
чака резултатъ благоприятенъ! А колко
други сѫ призвани за *неграмотни* отъ
сѫдилищата съ мотивировка, че едва на-
писаній подпись не значи грамотностъ,
а апелътъ отмѣнява, защото законъ
не говори нищо за грамотностъ! Има-
ме и адвокати, които толкова разбираятъ
високото си назначение, та мислятъ ад-
вокатството за своего рода лукавство (не
напразно населението прѣзира и се пла-
ши отъ „дукатина“), да изопачватъ здра-
вата смисъ на закона или да си слу-
жатъ исклучително съ слабостите и не-
пълнотите му въ триста вида и тѣлку-
вания, споредъ както имъ прѣзигне въ
случаи! Има и адвокати, които се прѣпита-
ватъ съ фалшиви записи на умрѣли бо-
гати, отъ наследството имъ! Нѣма кон-
троль.

Прѣдъ такива фактове отъ адвокати, които всѣкай ще знае като колцина ще да сѫ, трѣбва да приемемъ заключение то, че между многогодишните адвокати, по закона, намѣрваме именно най-калпавитъ адвокати, които сѫ се заврели, като пияни^и, въ това толковъ важно поприще, благодарение на обстоятелството, че, като нова държава не е имала още отъ началото си цензъ за тѣхъ, т. е. въ пробиращето си ний обличаме съ това право тѣкмо ония, отъ които искаме да се избавимъ. Нѣма съмѣнѣние, че между многогодишните адвокати ний виждаме и добри и достойни, които могатъ съ гордо чело да стоихтъ и да се казватъ у насъ адвокати; но ако цѣльта ни е да ги пробираме и раздѣлимъ отъ не добрите, за да осигуримъ населението отъ този родъ недостойници, не е сполучливо да се полагаме на по-дѣлгата практика, а трѣбва да се вмѣннемъ измежду тѣхъ съ подобающе, съотвѣтственно оржие, съ строго и бдителнооко по-дѣлжко врѣме. Не трѣбваше да забравяме, че, макаръ по законъ, почваньето адвокатство до сега бѣше твърдѣ свободно и безконтролно, та бисерътъ вече чезне въ сметъ, който сме сторили намѣрение ужъ да прѣмахнемъ.

сторили намърение ужъ да пръмхнемъ.
Проектътъ на този законъ бъше много добъръ. Види се, авторътъ му бил дълбоко възмутенъ отъ съществуващето положение на адвокатското съсловие. Проектътъ, ако се узаконише въ цѣлостъ, щъше да ни даде действително отбрани адвокати, но за туй пъкъ тия адвокати щъхъ да бѫдатъ много ищожно число. Ако се е смятало, да бѫдатъ по-добръ

малко или безъ адвокати, отколкото тъй — друга работа: то ще бъдѣше крайно радикална постъпка, която, като оставимъ, че не щѣше да иалъзе жива и здрава отъ Събранietо, както и станж, щѣше да създаде двойна връзда въ много отношения. Да, проектътъ, колкото и добъръ исцѣло, бѣше не практиченъ. Нашата страна въ 10—13 годиненъ политически животъ не можеше да приготви достатъчно способни, опитни адвокати, как-

такъто скосовки, опитни адюквати, как-
та не е приготвило още ни съдии, ни
нищо достатъчно и напълно опитно, и
туй, по всяка въроятност, е една отъ
причините, че правителството още не се
рѣшава да наложи ценъзъ и на съдиятъ
даже. Разбира се, като признаваме, че е
рано да налагаме разни строги и над-
лъжни цензове, по готовъ примѣръ отъ
Европа, не казваме да стоимъ и да чака-
ме. Не, всичко трѣбва да готовимъ, но за
бѫдѫщe, като поставяме само добра поч-
ва и пазимъ да не забъркваме правил-
ния вървежъ къмъ бѫдѫщето, както събр-

практически резултатъ косвенно даде за конътъ за адвокатите съ своето постановление, да се уважи многогодишната практика само до издаването на закона. Оставяме съвръменната несправедливост съ отказане на единъ съдия, който днес свършил тригодишна непрѣкъжната съдейска практика, да биде адвокатъ като вземемъ прѣдъ видъ и 90 % отъ настоящите адвокати недонеси. Друга страна глъбдаме на това „до“ отъ закона се стрѣстножъ грамадно большинство съдебни и други чиновници именно прѣснитъ сега и многообѣщающи въ бѫдже наши сили, че се подкопа съвсъмъ надѣждата имъ, да се прѣпитаватъ съ адвокатство, ако по нѣкаква случайностъ бѫдже вънъ отъ службата си. Това съкруши тѣхните стрѣмления и къмъ независимостъ въ службата, защото, извѣстно е, има много съдбоносни личности по настъ, които влияятъ за неиспълнението на законни нѣкои дѣйствия, чиновници съ, уплатенъ за бѫдже си трѣбва да пази като очитъ си службата и за туй даже да угождава кому бѫде за да се задържи. Повече туй се отрази на съдиите, които винаги адвокатството прѣсмѣтвахъ за прибѣжище отъ напастта и стояхъ съ повече куражъ срѣщу прѣшевкитъ на съдбоносни личности въ своята срѣда. Като съобрази човѣкъ, че правителството стои още съ отвѣрзани рѣщи въ избора на лицата за назначение на служба по съдебното вѣдомство, както и въ уволнението имъ, безъ цензъ и безъ нѣкаква сигурна гаранция за самия чиновникъ срѣчу доноси, прещеки и влияния върху дѣйствията му, и като има вече и хубавата бѫдже перспектива отъ чиновничество съ пенсията, — испѣкваша прѣдъ настъ всичкитъ хаосъ съ закриятия путь къмъ адвокатството; съ други думи— косвенната, но много сила ирѣда отъ този законъ и върху духа и независимостта на съдилищата, които се пълниятъ съ хора въ грамадно большинство млади, хора за работа и прѣзъ бѫдже още 30 години въ нашия общественъ животъ. А когато тъ сж принудени още сега да правятъ угодничество, въ врѣда на службата, причинено още и отъ закона за адвокатите, само за да се задържатъ и да поддържатъ семейства по-сполучливо (въщо богатства нѣмаме), можете да си прѣставите ярко общественния нашъ характеръ слѣдъ половинъ вѣкъ, щомъ живѣе този законъ. Разбира се, има много други причини, които проявлятъ нравствеността, благородността въспитание на нашата най-интелигентна част — чиновничеството — но и посочената ни сега съвсъмъ не е маловажна.

Кое е по за бързанъ? Да ли ценятъ на лицата за адвокати или ценятъ съ гарантia на лицата за съдии? Малка съдиите да нѣматъ цензъ, иматъ единъ държавенъ надзоръ, какъвто адвокатите нѣматъ или, ако щете, нѣмахъ; за туй, съдиите се не могатъ да вършатъ толкова злоупотрѣбления съ населението, колкото адвокатите. Тъ поглъднато, трѣбвало би да се затечемъ за подобренietо на адвокатската срѣда. Но на практика излѣзъ, че едно лице не може да стане вече адвокатъ, а може да стане съдия, както и става още сегизътогиа! А когато единъ не може да бѫде адвокатъ, колко би трѣбвало да не става раздавачъ на правосъдие? Това бие твърдѣ злѣ въ очитъ на обществото за насъ съдилища.—Значи, цензъ за адвокати и цензъ за съдии трѣбва да бѫдатъ наедно въ сила. Инакъ, има въпиюща несправедливост.

Прочее, до като нѣма цензъ за съдиите, не може да има цензъ нито за адвокатите. Има ли цензъ за съдиите, твърдѣ лесенъ е вече и цензътъ за адвокатите. Ний даже го редактираме: „Адвокатъ може да бѫде всѣкой, който може да бѫде съдилъ“. Повече и йота е навлишна, като върваме, че въ ценза на съдията ще се прѣвидятъ всички нуждни условия и търпимостъ.

Но сега, съ настоящия законъ, безъ съдейски цензъ? — ще кажете. — Настоящия законъ е явно несправедливъ и доказано врѣденъ съ подобенъ цензъ. Колкото и страшно да желаемъ да имаме най-способни адвокати, да създадемъ модерно съсловие по примѣръ отъ пристарѣла Европа, чийто създаване

само за цензъ, а можтъ да се поставят само строги правила за надзоръ, който не минуемо ще попадне на място, и никой не ще има очи да се оплаква отъ несправедливост и наказание, когато върши грѣшки и беззакония, ако не сѫ поправими, каквито има. Освѣнъ туй, строгийтъ надзоръ ще накара самитъ несъстоятелни или недоброствѣстни адвокати да разберйтъ, че адвокатурата не е пошара за тѣхните уста. И държавата е въ цѣлно право да налага своитѣ строги правила отъ прѣдпазителна за населението исходна точка.

Нашето мяѣние, върху измѣненията на настоящия законъ, става вече ясно за всѣмето, въ което е излѣзвъль: *Законътъ трѣбва да остави на мира съ своя цензъ всички адвокатствующи хора, да не ги лишат току тъй и отъ прѣпитание за нѣкакви години и дни, защото тъ сѫ станали такива пакъ на основание на какъвъ да е законъ. Да се отнема прѣпитание — една опасна несигурност, голѣма несправедливост. Въ замѣна на оставянето и въ името на общия интересъ да се наложеше, или да се наложи, строгъ и възможенъ пъленъ контролъ надъ работите имъ, и то не отъ бездѣйствуващи адвокатски съвѣти. Адвокатските съвѣти сѫ добъръ институтъ, но въ старата Европа, пъкъ у насъ още трѣбва да се съобразяваме съ поговорката „гарга на гарга очи не вади“. Ако искате да се убѣдите, потърсете изъ страната нѣкой наказанъ отъ адвокатски съвѣти адвокатъ или отрѣшенъ отъ званието му за малко време! За адвокатските съвѣти излѣзвъ, че нѣма лошъ адвокатъ! Върно е: гражданска доблѣсть, граждансествени побуждения, които сѫ основа на този институтъ, още не сѫ проправили у насъ сигуренъ и безопасенъ путь по почти никакво направление. Надзорътъ, строгийтъ надзоръ, за туй, трѣбва да се повѣри всецѣло на окрежните сѫдилища, съ прокурорите имъ, които да даватъ значение и на слухъ, като поводъ на прѣследванье. Въ окрежните сѫдилища ний ще намѣримъ всѣкога повече гаранция за правилността на искания надзоръ, колкото и да се вижда за възможна играта на лични дертове, лицеприятия и гонения, защото сѫдилищата сѫ пакъ сѫ коллегиялни и държавни учрѣждения. Този такъвъ надзоръ ще пробере непрѣмѣнно добрите адвокати и ще отстрани въ нѣкоя и друга година вагабонтигъ и глупци адвокати.*

А приеманьето на адвокати въ бѫдже може по-другояче, отколкото пребираньето на настоящитѣ. Да бѫдешъ адвокатъ е, все едно, да бѫдешъ и сѫдия. То не е шага, ако знаемъ назначението на адвоката. Щомъ адвокатъ и сѫдия иматъ еднакво достоинство, нѣма съмѣнѣние, че адвокатътъ принадлѣжи и трѣбва да принадлѣжи къмъ съсловието на хора, служащи на правото. Логически и справедливо е, слѣдователно, че адвокати трѣбва да ставатъ само хора, които разбираятъ отъ сѫдебните работи и — нѣкой другъ. Затворенъ е путьъ за бакалинъ и другъ чиновникъ, и нито може нѣкой да чака хлѣбъ отъ адвокатството, като не му разбира. Доста е било това до сега. Бѫдженето, значи, трѣбва да се огради здраво и справедливо отъ на шествието на недостойни адвокати.

Законътъ остави свободенъ пропускъ само за юриститѣ, а всѣкиму другиму нареди испить, ако е свѣршилъ срѣдно училище. За юриститѣ, разбира се, сега още не може да става дума, да даватъ испить, когато имаме толковъ много недобри практици въ адвокатството, макаръ да има между юриститѣ и такива, които владѣятъ правото, сѫщо както всѣкай може да владѣе имотъ съ крѣпостенъ актъ. Да има и всѣкий право да става адвокатъ, щомъ може да издѣржи испить и има срѣдно образование — и това е твърдѣ хубаво. Викатъ само върху отнеманьето на право адвокатствуванье отъ настоящитѣ сѫдии. И туй неудоволствие отъ сѫдии тѣ има своето основание и справедливостъ: да може човѣкъ да бѫде тригодишенъ сѫдия и да нѣма право да бѫде адвокатъ! То значи, че самъ законътъ за адвокатитѣ не ги вѣрва за способни, а, между туй, тѣ раздаватъ правосѫдие отъ години! Ако на скоро се мисли да се оздрави сѫдейското положение (г-нъ „Justus“ писа въ нашия вѣстникъ, брой 42, че е врѣме вече да се осигури положението имъ, за да не ставатъ играчка, и съ туй да врѣдятъ на престижа на правосѫдието), нѣма съмѣнѣние, че ще се уреди и въпръсътъ за адвокатските имъ права, но ако това още не се мисли и не ще се направи наскоро, какъ скажемъ? „

адвокатъ. Наистина, ако три или четиригодишниятъ съдия е способенъ и достоенъ за адвокатъ, би тръбвало безъ стъяснение да се яви и издържи испитъ, но, до като сме и съ долни адвокати, не ще е безопасно тъхното приеманье, защото въ всички случаи тъ ще стои къмъ много по-високо отъ мновина стари адвокати, които даже процедурата съдебна не съ още усвоили, както тръбва, а материални закони нито съ сънували. Това мнение още повече пръводолъва, като съобразимъ, че законътъ е оставилъ *етично* и *свободно* недобросъвестния и недостойния адвокатъ да разиграва коня си, само защото съ се виждали сегизъ-тогизъ въ съдилищата прѣзъ 2—3 години, като още и монополизира почти безконтролно адвокатството още отъ сега *само* за тъхъ. Само, защото отворениятъ свободенъ пътъ за юристите въ адвокатството почти нищо не помага, всичкой види: за да работи единъ адвокатъ, тръбва му *известност* въ сръдата си, а нашите юристи, като не сполучватъ скоро (нѣщо твърдѣ естествено и просто) избѣгватъ въ служба по Правосъдието. А колко души съ станили до сега адвокати по исціть? 3—4 души, не-ли? Казахме, че тръбва да се проберятъ съвсѣмъ другояче добритѣ адвокати, а между това тръбва да се пускатъ въ съсловието имъ три-четиригодишни *току-що уволнявани* съдии и въ бѫдѫще до тогава, до когато се изададе законъ съ цензъ за съдии и се уреди цензътъ на адвокатите. Инакъ, да се оставятъ калпавитъ съ едно такозвъ монополизиране адвокатството — не е справедливо и не ще надвие общото негодование. Тъй мислимъ

Много мињния има за измѣненіята на този законъ, но най-справедливий и съвръмененъ ний намѣрваме този начинъ на пробиранье.

НЪЩО ПО ЧЛ. 81 И 170 НА УЧИЛИЩНИЯ ЗАКОНЪ.

Любопитно е съдържанието на казанните членове; тъй гласиятъ така: — „Никой учителъ не може да напустне училището въ течението на учебната година. Исключение може да има въ случаи на болѣсть, или исполнение на държавни и гражданска обязанности. Незачитание настоящия членъ се наказва съ глоба отъ 100—1000 лева, за което се произнася Окръжния Училищъ Съдъ“. Това е за началните учители, а пъкъ за учителите отъ сръдните учебни заведения 170 чл. казва:

за това най-малко два мъсесца прѣди началото на новата учебна година; ако ли напустишъ училището безъ разрѣшение прѣзъ течението на учебната година, тѣ подлѣжжатъ на наказание, прѣвидено въ чл. 81“.

Тъзи членове ясно доказватъ, че съставителите на закона сѫ имали страхъ, да не би учителите да напускатъ своите длъжности, по едни или по други причини, и за да ги спрѣтъ отъ това намѣрение постановили наказания въ глоби, споредъ насъ, несъразмѣрно голѣми съ тѣхната заплата. Ний не знаемъ, обаче,

ако другите благоприятни условия за задържането учителите на мястата имъ липсватъ, да ли подобни насилиственни мърки ще могатъ да ги задържатъ, и до колко благотворно ще могатъ тѣ да се отразятъ на учителската дѣятелност.

Прѣди всичко, ако законътъ задължава учителите да извѣстяватъ въ Министерството два мѣсeca прѣди новата учебна година за своите намѣрения да напушчатъ службата си, то съ каква цѣль и на какво основание и Министерството не се задлъжава да извѣстява, два мѣсeca прѣди учебната година, кого мисли да отчислява и кого мисли да размѣстя; защото смѣемъ да кажемъ, че една отъ най-главните причини за напуштане службата е мястенето на учителите, безъ да се взима ни най-малко тѣхното съгласие. Щомъ като нѣма това задължение на Министерството, горните членове на закона несправедливо подлагатъ учителите на разни мястенания и невзгоди, които Министерството може да благоравсяди и имъ наложи по-простото изражение „за въ интереса на службата“ и ако посмѣятъ да се откажатъ, то да ги любятъ.

Но отъ друга страна дошло ли е въ
умътъ на съставителите на този законъ
че тъзи насилственни мърки, това неспра-
ведливо ограничение на свободата и
учителите, можат да създават ужасъ

букви, щомъ като единъ учител не по-
желае вече да служи, а начацтвото иска
насила да го принуждава? Мѣстѣть, на-
примѣръ, чѣкога учителя въ друго учи-
лище, въ другъ градъ, гдѣ той по-
рази причини и съображенія, не желае
да отиде. Съобщаватъ му това, както е
обичай въ края на Септемврий, като му
казватъ, че е прѣмѣстенъ отъ 1-й Сеп-
темврий. Той не си дава оставката, но
и не отива. Министерството трѣбва да
го отчисли, и тогава не може да му на-
ложи глоба. Или да си прѣдставимъ, че
той отиде, но като има прѣдъ видъ да
накара да го уволниятъ, той ще почне така
халтаво да си глѣда работата, такива
отсѫтствия и нередовности да прави, и
въобще съ своята насила натрапена длѣж-
ностъ тѣй да се отнася, што нача-
цтвото, ако малко много жалѣе успѣха
на учениците, непрѣмѣнно ще се при-
види да го уволни и не ще може да
го глоби.

Така щото наждатъ ни се съвѣтъ
за безполезни заплашванията, отправени
къмъ учителите съ чл. 81 и 170 отъ за-
кона, защото "на сила хубостъ не става",
и тѣзи членове не могатъ да служатъ
освѣнъ да правятъ частъ отъ и бѣзъ
това големи излишни баластъ на казан-
ния законъ.

Съвѣтъ друго щѣтие да бѣде, ако
този законъ бѣше задържанъ. Министер-
ството, вѣсто да прави свойствъ размѣт-
вания и назначения въ края на Септем-
врий и въ Октомврий мѣсецъ, съ което
се причинява цѣли мѣсечни затуба на у-
чениците, да върши работата съ своеъръ-
менно и дни мѣсечни прѣди учебната го-
дини да парека и окончателно установ-
ява учителските персонали при всичко
учебно завѣденіе, като сѫщеврѣменно
способи на учителите иската имъ за
бали за година. Въ такъвъ случаѣ не-
що иначе нѣ може да се случи, че
възможното нѣщо, че има учителъ

лечъ отъ свещеностъ, като чума, защото све-
щеностъ се основава на миръ и любовь, а не
на нападки и подобно угодничество чѣрезъ
печатъ?

Ний не ще печатимъ това опровержение,
а молимъ Св. Екзархия да накаже тѣзи свои
подвѣдомствни, като имъ внуши, че сѫ се от-
далечили тѣрдъ много отъ своего истиинско и
свещено назначение. Ако печатъ изобличава
нѣкъ свещенослужачъ въ Църквата, не е
тѣхна работа да се сбиратъ за махзари, а има
които да види вѣлѣства ли е или истинъ, та да
удовлетвори и извѣриши щото е нуждено. Такива
работи отъ служителя Божии сѫ несъмѣтими
постоянните тѣхни молитви и проповѣди
къмъ националъ и не само това, но и докарватъ
студената и недовѣрие къмъ духовенството.

— Османъ-Пазарската община е добила
утвѣрдението на едно свое постановление да
сключи заемъ, отъ Народната Банка, дружество
или частно лице, въ сумма 12 хиляди лева, и
да го плати въ 5 години, като гарантира съ
общински данъкъ „окторъ“, възлизашъ на
около 6-7 хиляди лева. Назначението на този
заемъ е: исплащане общински дългове спрямо
учителите и служащите при общинското управ-
ление, както и за удовлетворението на нѣкъ
най-необходими общински нужди! Всичко това
се учимъ отъ „Державенъ Вѣстникъ“.

Може би общината да е направила нѣкъ
непрѣдвидени големи расходи и за туй е остан-
ала безъ пари за заплатитъ, но когато една
община докара сѣмѣтъ си тѣлъ, щото да пѣтъ
пари за заплатитъ си, не е умѣла сѣмѣтъ да
дано да не се чуватъ такива сѣмѣти у насъ,
още повече на общини, на които „октороато е
само 6-7 хиляди лева. — нѣщо, което много
казва за състоянието на колкото и малъкъ да
е градъ.

— Получихме първий брой отъ новъ вѣ-
стникъ „Работникъ“, които почнѣлъ да со из-
дава седмично въ В. Търново подъ редакцията
на „И. Хр. Габровски. Вѣстникъ е органъ на
„социал-демократическата“ у насъ партия. Цѣ-
на годища 5 лева.

„Балканка Зора“ печати едно писмо отъ
София по Юридическата новооткрити факултетъ
при Висшето училище. Това писмо не удобрява
отварянето на този факултетъ, защото не
щѣль да привнесе обща полза, а щѣль да дава
всичка година 100-на „иначенски адвокатъ“.

— Нѣкое И. Височество Князъ, при
присъдовъ отговора на Народното Събрание по
Принът Слово, присъдилъ още веднъкъ вѣ-
манието на Народното Събрание, прѣдъ делега-
ции му, върху акционерските „за задълже-
нитети и договоритъ“, „за Земедѣлъческата Банка“,
които ще сѫ земедѣлъческите каси и
позващъ да ползува земедѣлъческото съсловие, и
върху законопроекта „за покровителството на
индустрията“.

— Въ „Свобода“ бр. 1, съ съгласенъ
чѣ новата желѣзница, които ще се строи съ
новия заемъ, не ще дава потребната печалба и
даже, може би, и не ще покрива расходите си,
но че трѣбва да се направи тя, защото настоя-
щиятъ учителското мячинеско поприще,

като се ласкаемъ, че съ това правимъ
услуга на учебното дѣло и че ще можемъ
желѣзницата да играешъ
да има съживене хора, които три
дни са ходили на иви и високи меж-
ду несъмѣтъ и демотъ, въечно трѣперящи
при излити на несъмѣтъ телеграфъ
издавачъ, които имъ се струва за мол-
ниченъ посланикъ на Юпитера.

Да поставимъ учителъ въ лопти
условий и отъ друга страна, да искаемъ
да задържимъ на сила тѣзи учители, ко-
гато намѣрѣтъ възможность да напуст-
ищъ учителското мячинеско поприще,
като се ласкаемъ, че съ това правимъ
услуга на учебното дѣло и че ще можемъ
желѣзницата да играешъ
да има съживене хора, които три
дни са ходили на иви и високи меж-
ду несъмѣтъ и демотъ, въечно трѣперящи
при излити на несъмѣтъ телеграфъ
издавачъ, които имъ се струва за мол-
ниченъ посланикъ на Юпитера.

Да поставимъ учителъ въ лопти

условий и отъ друга страна, да искаемъ
да задържимъ на сила тѣзи учители, ко-
гато намѣрѣтъ възможность да напуст-
ищъ учителското мячинеско поприще,
като се ласкаемъ, че съ това правимъ
услуга на учебното дѣло и че ще можемъ
желѣзницата да играешъ
да има съживене хора, които три
дни са ходили на иви и високи меж-
ду несъмѣтъ и демотъ, въечно трѣперящи
при излити на несъмѣтъ телеграфъ
издавачъ, които имъ се струва за мол-
ниченъ посланикъ на Юпитера.

— Съвѣтъ чѣ новата желѣзница се купува?
Желѣзница, съ заемъ правена, да не построи
и разноситъ си, да бѣде заложена, па
и за емисия и лихвата да бѣде заложена още
и друга желѣзница? Какъ става една
дѣлкова? Съ осигурени дѣлкове. Значи, сега
най-сторожни си! Е, какътъ на народа: „Стан-
хамъ си!“ Или още паритъ не сѫ дошли,
та чакате?

— Въ в. „Правдина“ се е въмѣнило безъ
врѣме едно писмо „Пакъ по десѧтъка“. Чуди
се писачътъ, защо нашата журналистика не се
занимава съ тежкото и сасипателно това дѣлъ!
— Ще видите вие, че е то тежко и сасипа-
телно дѣлъ... Чакайте де, заемъ правимъ,
кой ще плаща? Хубава работа, тежко било.
Ами желѣзницата? До като не се плати тѣ,
нѣма легко дѣлъ!

— Помнимъ веднъкъ „Свобода“ като ни
глагаче, че сме канѣли правительството да не
испълнива закона за заема, когато трѣбвало да
питамъ, напротивъ, защо правительството не ис-
пълнило едиктъ законъ? Е, добре; питамъ
сега: Защо правительството не испълнила закона
за пощенска спестовна каса? Този законъ
е приетъ още въ 1884 година, а утвѣрденъ отъ
князъ на 20-и Януари 1885 година. И въ
законътъ се каза, че пощенските спестовни
каси трѣбва да се отворятъ най-късно въ
мѣсецъ отъ обнародването на закона. Законътъ
е обнародванъ не, ами и въ сборника за онай
година е вѣлѣтель.

— А тия дни единъ тѣрговецъ ни питаше:
„бе джамътъ марка тѣрговска щѣхъ да си пра-
вихъ и единъ законъ щѣшъ да излѣзви. Излѣ-
ви вѣчъ? Разбрахме: министълъ сесия имаше
приѣтъ изризъ „Законъ за запазване права
на нови изризи“ образци, модели и тѣр-
говски марки“. Този законъ какво стана? Стра-
ва на се, че то е въ рѣшението на Земе-
дѣлъч. Конгресъ въ Пловдивъ прѣпоръка за
такъвъ законъ.

— Съвѣтъ чѣ единъ тѣрговецъ ни питаше:
„бе джамътъ марка тѣрговска щѣхъ да си пра-
вихъ и единъ законъ щѣшъ да излѣзви. Излѣ-
ви вѣчъ? Разбрахме: министълъ сесия имаше
приѣтъ изризъ „Законъ за запазване права
на нови изризи“ образци, модели и тѣр-
говски марки“. Този законъ какво стана? Стра-
ва на се, че то е въ рѣшението на Земе-
дѣлъч. Конгресъ въ Пловдивъ прѣпоръка за
такъвъ законъ.

— Прѣди нѣколко дена четохме въ в. „Балканка Зора“ за едно происшествие между
главния редакторъ и пожарникътъ. Говорѣше се, че г. Генгадевъ билъ нападнатъ,
битъ и на сила вѣлѣченъ изъ казармата на Пловдивските тулумбаджи, и то прѣдъ очите и по
заповѣдътъ на тѣхното началство и на стотина раскрада отъ полицейския постъ. Подобни ра-
боти, ако сѫ вѣрни както се описватъ, сѫ въ
състояние да възмутятъ и най-хладокръвните
хора. „Б. З.“ казаше, че имало вече почнѣто
съдѣствие отъ г. Окружния Управител по
този работи и ний ще чакамъ да ѝ видимъ.
Управителъ по този работи и ний ще чакамъ
да възмутятъ и най-хладокръвните хора.

— „Пловдивъ“, въ брой 118, съ едно антре-
филе е излѣзвъ, да расправи по туй чѣ и какъ
знае; сѫже правятъ и „Свобода“ и „Малъкъ
Вѣстникъ“, и излѣзви, че работата била ту съ
пинки хора, ту за отврѣване отъ пѣсненици на
„милитъръ“ къмъ Гюлбахче и проч. Ний
нищо не разбираше отъ тази история и нито
„Б. З.“ повторно обяснявала още, нито зами-
слевамъ върху нѣкъ израженіе и подмѣтваніе,
които прави „Пловдивъ“ по адресъ на „нѣкъ ви-
сокостоящи лица“. Слѣдъ като каза въ улични
термини, че подиръ нанесенія му побой дръ-
Генгадевъ ходилъ въ Палата да се оплаква,
и „Пловдивъ“ свѣрши антрефилето си така:

... Нѣ странното и необяснимото е,

запо още нѣкъ високостоящи лица сега съ-
точни допушатъ около себеси тѣзи нещастници? Нима тѣмъ не е извѣстно, че който се допре
до мръсотията, че се опаца отъ нея?!

Умното мало довѣрѣвъ.

Мигъръ даже и нѣкъ високостоящи лица
се нуждаатъ отъ нотации и порицаніе отъ
страна на вѣстника „Пловдивъ“, и неужели
они съ високостоящи лица, когато до-
пушатъ лица около себе си, трѣбва да искатъ
и напрѣдъ позволяне отъ редакторите му и
послѣ да ги допускатъ? Не вѣрвамъ подигатъ
въ принципъ, възможни да се правятъ публични
спѣкти и порицания, къмъ нѣкъ високосто-
ящи лица, щомъ вѣлѣватъ въ игра чисти
лици дрогове, партизански ненависти и дребни
авангарди, не вѣрвамъ че въ подобни случаи
и съ подобни маневри се печели нѣщо.

— Въ Пловдивъ е съставено „Пловдивско
Ополъско спестително-акционерно земедѣлъ-
ческо дружество Нива“. Капиталътъ му за сега
била 5000 акции, по 5 лева една, и мѣсечни
вѣснови по 1 левъ на акция. Цѣльта на друж-
еството е: 1) Материално обогатяване на всичките
членове-акционери, като ги приучи чѣръз
спестяване да образуватъ съ течение на врѣ-
мѧто своя капиталъ, и 2) Подомагане на земедѣлъ-
чиците, като орачи, лозари, бостанджии и др. чѣръз отпуштащо имъ заема, когато иматъ
нужда, съ износа лихви, съ цѣль да не про-
даватъ произведенията си на зелено или да въз-
мѣтъ пари отъ разни лѣхвари съ текки и не-
законни лихви. Пари отъ кассата на Друж-
еството ще се отпушта на всичките земедѣлъ-
чици отъ околните, които искатъ, но отъ тѣхъ всич-
ко, че се прѣпочитатъ ония лица, които сѫ
членове-акционери на дружеството. Опуштащо
заемъ ще става: 1) Подъ ипотека; 2) Подъ за-
логъ на склонънни прѣдѣти; 3) Подъ за-
логъ на акции отъ това дружество и 4) Подъ
поръжителство най-малко на двама поръжители. Срѣтътъ на земедѣлъците
що се отпушта на всичките земедѣлъчици
отъ околните, които искатъ, но отъ тѣхъ всич-
ко, че се прѣпочитатъ ония лица, които сѫ
членове-акционери на дружеството. Опуштащо
заемъ ще става: 1) Подъ ипотека; 2) Подъ за-
логъ на склонънни прѣдѣти; 3) Подъ за-
логъ на акции отъ това дружество и 4) Подъ
поръжителство най-малко на двама поръжители. Срѣтъ на земедѣлъчици
отъ околните, които искатъ, но отъ тѣхъ всич-
ко, че се прѣпочитатъ ония лица, които сѫ
членове-акционери на дружеството. Опуштащо
заемъ ще става: 1) Подъ ипотека; 2) Подъ за-
логъ на склонънни прѣдѣти; 3) Подъ за-
логъ на акции отъ това дружество и 4) Подъ
поръжителство най-малко на двама поръжители. Срѣтъ на земедѣлъчици
отъ околните, които искатъ, но отъ тѣхъ всич-
ко, че се прѣпочитатъ ония лица, които сѫ
членове-акционери на дружеството. Опуштащо
заемъ ще става: 1) Подъ ипотека; 2) Подъ за-
логъ на склонънни прѣдѣти; 3) Подъ за-
логъ на акции отъ това дружество и 4) Подъ
поръжителство най-малко на двама поръжители. Срѣтъ на земедѣлъчици
отъ околните, които искатъ, но отъ тѣхъ всич-
ко, че се прѣпочитатъ ония лица, които сѫ
членове-акционери на дружеството. Опуштащо
заемъ ще става: 1) Подъ ипотека; 2) Подъ за-
логъ на склонънни прѣдѣти; 3) Подъ за-
логъ на акции отъ това дружество и 4) Подъ
поръжителство най-малко на двама поръжители. Срѣтъ на земедѣлъчици
отъ околните, които искатъ, но отъ тѣхъ всич-
ко, че се прѣпочитатъ ония лица, които сѫ
членове-акционери на дружеството. Опуштащо
заемъ ще става: 1) Подъ ипотека; 2) Подъ за-
логъ на склонънни прѣдѣти; 3) Подъ за-
логъ на акции отъ това дружество и 4) Подъ
поръжителство най-малко на двама поръжители. Срѣтъ на земедѣлъчици
отъ околните, които искатъ, но отъ тѣ

ВЪНШНИ.

— На "Daily News" съобщават отъ Царградъ, че арестуването на Маврогени папа, докторъ на Султана, станало, защото гои бил доставилъ на представителя на една чужда сила важни свидѣния за Турция.

— Пишатъ отъ Виена: утверждатъ, че Русия въсполува отъ сегашните хладни отношения между Ватикана и Австро-Италия, била поискала чрезъ великия князъ Сергей подкрепление на Папата въ сегашните источни въпроси.

Не било въ тъки, че въ кратуни, ще кажемъ ний. Кого ли Папата ще убеждава: да ли мухамеданска Султанъ, или пъкъ православниятъ насъ, — въ ний не знаемъ.

— Органът на побъдената въ послѣдните избори италианска радикална партия „Il Secolo“ пише:

Жюлиити, помилицъ своето происхождение, което не е парламентарно, а дворцово, — съдѣт като пристъпено искрено своятъ либерали противники, като имъ говори за лъвицата и за демокрацията, изгони отъ камарата всичките си сеприози и опасни противници.

Полегка-полегка, безъ много да се показва, работи съ своятъ префект и съ своятъ приятел по начинъ, щото да исклучи шефовете на искрената въюща демокрация. И ето защо Кавалоти, честъ на Италианския парламентъ, ето защо Имбрания, кавалерът на истината, ето защо Канцио, гордъ и свободенъ, и Мафи, трезвиятъ защитникъ на работническите права, и Ферари Етторе, републиканецътъ художникъ, и Канциро, Канути, и Касини, и Мирабелли, и Фрати, и Турки — бѣжъ принудени да пропаднатъ предъ насилията, тъй хитро произведени отъ Жюлиита.

Той, наистина, видигъ знамето на демокрацията противъ лъвицата (консерваторите); но нека си спомнимъ искривето на Висконти, които за да съсипатъ Миланска аристокрация, прѣстори съсъ, че се облагатъ на народъ; и по слѣдъ, щомъ като всичкъ властьта въ раздѣлъ си, подчинихъ и патриции и плебеи подъ сѫдата желѣзна рѣка.

По сѫдия начинъ уважаемъ Жюлиити прѣструва се, че не съсипа лъвицата за да имъ съ себе си лъвицата, но въ сѫдътъ иска една Камара, покорна на неговите прищевки, които впрочемъ съ и прищевките на Короната, а демокрацията, която приема това, е демокрация която съгласи съ да бѣде на служба на негово величество.

А програмата за икономии и за реформи?

Това ще чакамъ ний да се осъществи. Не ще бѣде наявно опозицията, която не сѫществува, която ще поддръжи, не Жюлиити да работи. Да прави прозе по-скоро.

Казавамъ, „да прави по-скоро“, защото министерствата, които печелиятъ съ нечестни срѣдства, извѣредни побѣди, иматъ къмъ животъ. Нека какъ Бриски, падналъ два мѣсяци слѣдъ своя Ноемврийски триумфъ.

— Грандиозни и импонентни манифестации сѫстанали въ Брюкселъ, гдѣто народътъ се снува и иска всесобщо гласоподаванье.

— Ходенето на Ромънския Кралъ въ Виена тъзи дни било свързано съ сегашното заплатително поведение на Россия къмъ Балканските държави, които, както и Ромъния, се облагатъ на Тройния Съюзъ.

— Политическите крѣгове въ Виена давали голѣмо значение на визитата на Руския наследникъ, понеже утверждава се, че той ималъ за мисия да прѣложи на Австро-Единица модус vivendi (начинъ за спогаждане) за да се отстранятъ сегашните междотии въ Истокъ, а специално, какъ вече за България.

ПО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.

(Бранки бѣлѣжки)

I Засѣдание. Внесенъ е законопроектъ за експлоатацията на кариерите.

II Засѣдание. Внесено е прѣложение отъ правителството за оправдане сумата 6547 лева и 6½ ст. на несъстоятелни даноплатци и прието е да се оправостъ.

Внесено е прѣложение отъ правителството за скъпъването на земетъ отъ 142,780,000 лева. Първо членъ закопроекта за експлоатация на кариерите. Рѣшено да се не прѣизбиратъ комисии. Конклиентъ прави прѣложение поне да се уголъми съставътъ на финансова комисия, а говорятъ З. Градинаровъ и Д. Петковъ противъ. Прието да си остане тъй какъ сега.

III Засѣдание. Прочетено прѣложението за земетъ отъ 142,780,000 лева и прието по принципъ.

IV Засѣдание. Приетъ отговорътъ на тронното слово съ акламация. По дѣржанието земетъ Ив. Цветковъ обясни, че финансова комисия е вестрано изучила въпроса по земетъ и, съдѣтъ изслушване обстоятелствъ, обяснения на финансова министъ, дошла до рѣшене, да внесе въ Събрането докладъ за уобрението на прѣложението земетъ; приди това обаче той помоли Събрането да рѣши, да се разисква въпросътъ безъ печатане докладъ на комисията, понеже краткостта на прѣмътъ не ѝ позволяло да направи това. Ст. Цвѣкъ прѣложи, да се отложи въпросъ, до като се внесе въ Събрането печатане докладъ отъ комисията, по които да се види, да ли не е умѣсто, да се внесе възможенъ поправки и измѣненіе въ прѣложението отъ правителството контрактъ. Д. Козински, докладчикъ и К. Димовъ говорихъ противъ прѣложението на Цвѣкъ, като неумѣсто и безъцѣло. Въ сѫщата смисъ говори и Д. Петковъ, които обясни, че никакви измѣненія въ

контракта не могатъ да бѣдятъ правени: Събрането трѣбва да удобри или отхвърли изпѣло прѣложение контрактъ. Загмѣтъ въ сключенъ възъ основание даденото на правителството пълномощие съ законъ отъ 1888 год. и затоватукъ не може да сѫществува другъ въпросъ, освѣнъ приемането или отхвърлянето му изцѣло. Но же прѣмътъ е кратко. Събрането е създадо вече президента за вътиране законъ безъ прѣварително печатане докладъ, той настоява и въ настоящия случай да се постъпи тъй. Събрането отхвърли прѣложението на Цвѣкъ и докладчикъ пропече прѣложение отъ правителството контрактъ най-напрѣдъ искъло и послѣ членъ по членъ. По чл. 14, който гласи, че „българското правителство плаща на контрактуваща банка и другите учреждения и банки, натоварени съ службата на облигациите, за плащането на купоните едини комисиона отъ ¼% и за плащането на истеглените въ тиражи облигации ¼%“ — г. Караколевъ, поискъ обясне, какъ се разбира този членъ и защо ще се плаща тъзи комисиона, когато и безъ това фактическата сума на заема съ по-малка отъ номиналната сума на заема съ по-малко искъло? Министъ Начовъ обясни, че разликата между фактическата и номиналната сума на заема произхожда отъ това, че заемъ безъ това е невъзможенъ; никоя държава, включително и Испания, нѣма облигации съ стойност 100 на 100, за това не може да ги има и нашата държава. Касателно же комисионатъ отъ ¼% и ¼% за конто се говори въ чл. 14 отъ контракта, тъй ще се плаща за услугите на банките и лицата, които бихъ приели върху себе тъгълъбата по облигациите — за плащането на купоните и за плащането на истеглените въ тиражи облигации. Правителството само нѣма възможност да извѣрши тъзи работа и за това трѣбва да прѣбѣгне до помощта на частните банки и банки, на които и трѣбва да плати за труда; впрочемъ комисионатъ отъ ¼% и ¼% е една отъ най-минималните. — Г. Караколевъ заяви, че е доволенъ отъ тъзи обяснения. — Всичките останали членове на контракта се прѣвърхъ съ уверение.

НАРОДНАТА ИНДУСТРИЯ и Г. МАНАФОВА КНИЖНА ФАБРИКА.

В. „Работникъ“, новъ, социал-демократически български вѣстникъ въ Търново, дойде да ни каже тъкмо когато постъпвахъ у насъ разяснение по г. Манафовъ, книжна фабрика, че съмътало се въ тъзи сесия на Народното Събрание да се подигне пакъ въпросътъ за привилегирането на такава една фабрика и пакъ отъ г. Манафовъ. Подохуихме и ний това, та въвра ни се вѣче, че това нѣщо не ѿе възможна приказка.

Помнихъ читателите, че въ министърска сесия имаше поднесенъ законопроектъ отъ правителството за да се даде унисъсия на Хр. П. Манафовъ за построяване въ България една фабрика за производство книги. Това нѣщо се расчу тогавътъ изъ Княжеството и ний бѣхъ го разбрали, че тъзи концесия се била давала на едно дружество, нагласено нароно за туй, и че г. Манафовъ работи отъ името на туй дружество. Дигнѣхме и ний гласа си, да стане, да се узакони таъсътъ проектъ, защото — вска казава вашите „социалисти“ щото щѣтъ — ний сме на клонни да поддържаме сдружаването на капитали и да въврваме, че тия сдружавания съ единственото срѣдство за да . . . всичко: прѣуетъване промишленностита ни, събуждане народното съзнание и сила, безстрашието отъ конкуренция и прч. и прч добрини и улесненія общо за всички, на путь на наши тѣ социалисти, които чакатъ като Месия новъ общественъ строй.

По-късно, съдѣтъ като вече тъзи концесия не се осъществи, по причина че г. Манафовъ оттегли молбата си и закопроектътъ нарихъ, ний получихме екземпляръ отъ този икономически аѣтъ, закопроектътъ, и . . . видѣхме измѣненето съ него, извѣцъ само на личностъ мирише! Дружество и наслѣдници — това е несъвѣтимо. А да се даватъ такива дѣлги и широки права на една богата личностъ — странно нѣщо! Виждате: чл. 1-й, казахъ:

„На български гражданинъ и подданикъ Христо П. Манафовъ, прѣставителъ на дружеството за построяване на една фабрика за книги въ България, се дава концесия за 10 години за производъване въ Българското Княжество книги.“

Това заведение ще носи название „Първа Книжница“ (защо ли тъкъ и Книжница? — Ред.) — Българска Концесионерна фабрика за производъване книги на Хр. П. Манафовъ и Съдружие.

Макаръ навъзанието да не е тъй добъръ съгласие съ желаемото (защото чл. 1-й, простишко можеше да си бѣде тъй: „Първа Българска концесионерна дружественна фабрика за производъване книги“, тъй като г. Манафовъ стои само като прѣставителъ, пълномощникъ на дружеството), пакъ — ид-дойди. Съдѣватъ членове, въ които правителството обвѣрва събъ

си и „фабриката“ (нито дружество нито Манафовъ!) поставятъ се освобождение отъ мита, запрѣщане на построяване такава фабрика отъ чужденци, а отъ българи — само въ окръга на фабриката, и други права.

Но чл. 3 задължава вече не дружеството, а „Христа П. Манафова“ да построи фабриката до 2 години.

А пъкъ чл. 4 казахъ:

„Концесионерътъ Христо П. Манафовъ нѣма право да отстъпя тая концесия на друго лице или дружество, безъ разрѣшение на Народното Събрание, освѣнъ на концесията съ наследници.“

Какъ ви се вижда? Отдѣлъ на кждѣ дружество, концесионерна фабрика да отива въ ръцѣ на законния наследници на г. Христа П. Манафова? — Ний не познавамъ г. г. Манафова и не ви се работата, че щѣтъ да спечели или изгуби; той, може да си направи и сто фабрики, ако му е кѣфъ и му приказва кесията, но чудимъ се, какъ тъй да се освобождяватъ мита, да се гарантира правителството, че ще купува книгите му съ ежегодни, като европейски, да се сѫществува материалиятъ му съ първични тарифи и прч.? Ако тъзи концесия е ружественна, не би могло да се чува името на дружеството, толкова повече, като правителството ще бди, че води надзоръ върху работата.

Да, ний желаемъ развието на индустрията, но ни е безинтересна въ туй отнапиене индустрията на г. Манафовъ. И даже дружественна да бѣде работата, ний виждаме пакъ достъга много привилегии; па пр., прѣнасянето на ефтино, приемането на машини и др. безъ мита и нѣмъ ѿ си. Зерь, малко е цѣли 10 години правителството да бѣде длѣжно да купува съ европейски у насъ цѣни книги на фабриката, когато, отъ друга страна, забранява устройването на чужди фабрики? Ако ний бѣгаме отъ чуждите капитали, накъкъ не бѣгаме и отъ фабриките имъ, направени у насъ: тѣ сѫше богатство и не прѣмънило безъ отстъпки въ мита, прѣнасяния и запрѣщане за бѣгълар фабрики. Стига бѣгълар правителството да се съгласи само да купува 10 години книги съ европейски цѣни, европеецътъ ѿи направилъ фабрика, но нали ужъ бѣгъларска да бѣде, бѣгълари да печелиятъ . . . Ама такива сме си: като намѣримъ, не ни досрамъвва, па даже и другаритъ си мѣтваме. Какъли се е съгласилъ и г. министъръ!

Въ тъзи сесия, споредъ Тронната Рѣчъ, ще се внася законопроектъ за развитието и покровителството на индустрията. Надѣваме се, че било Събранието, било правителството не ѿе се церемониже съ отдѣлни Манафовци, а ѿе се грижатъ за народна индустрия, колкото ни иде отръжки.

Смѣсь

Плодородието на Америка.

Въ 1890 имало въ съединенитетъ Държави 15,967,883 крави; 44,336,072 овци; 14,975,007 коне; 2,296,046 свини; 36,892,024 други глави добитъкъ освѣнъ горните. Цѣната на всичките тѣзи добитъци не била по-добра отъ два милиарда.

Въ 1891 жестата въ Съединенитетъ Държави е била следующата:

Ячникъ 215,405,000 хектолитри съ цѣна 2,567 милиона.

Жито 726,496,000 хектолитри съ цѣна 5,82 милиона.

Сено 260,226,000 хектолитри съ цѣна 1,161 милиона.

Обработената повърхност била хектари 15,996,758 за една къмъ; 30,41,806 за жита и 10,232,944 за сено.

Отдава се подъ наемъ и продава се

домътъ, който принадлежи на г. И. Карловски, състоящъ долния етажъ отъ 3 стаи една готваница, една пераачница и отъ едно помъщение съ магазинъ, което може да служи за кантора (бюро), горния етажъ отъ 6 стаи. Намира се въ Варна, улица Бъла № 106 на най-хубаво място.

Задължава се да се продае за удовлетворение искътъ на Кръстю Дончовъ по исполнителниятъ листъ № 1622 отъ 12 Августъ т. г., на I Варненски Градски Мирови Съдъ, състоящъ се отъ 650 лева за водение дѣлъто 33 лева и други.

Наддаването ѿ почне отъ оцѣнката Интересуващъ се можътъ да вижда книжата по продажбата всички приложени въ денъ и часъ въ канц